

УДК 330

Гурт А. М., Терещенко В. М. – ст. гр. ЕК-16-1м

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Науковий керівник: к.е.н., старший викладач Глазунова О. О.

Gurt A. M., Tereshchenko V. M.

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

FINANCING PROBLEMS IN INTELLECTUAL BUSINESS IN UKRAINE

Supervisor: Cand. Sci. (Econ.), Senior Lecturer Hlazunova O. O.

Ключові слова: інтелектуальний бізнес, фінансування науково-технічних робіт

Keywords: intellectual business, financing scientific and technical work

Сучасний стан ринкової економіки характеризується величезними інформаційними та технологічними досягненнями. Високотехнологічне виробництво вимагає залучення потужного фінансування, необхідного для забезпечення ефективного розвитку інноваційних процесів, впровадження у масове виробництво уже існуючих інноваційних винаходів та інтелектуальних розробок.

Дослідженням проблем фінансування інтелектуального бізнесу займалися такі вчені: Л. Едвінсон, М. Мелоун, Т. Стюарт, В. Д. Базилевич, В. В. Ільїн, О. Кендюхова, Е. Брукінга, Г. І. Гарафієва та інші.

Актуальною проблемою в інтелектуальному бізнесі за останні роки проявляється відсутність фінансування, що пригнічує розвиток підприємств і загалом держави.

Всесвітня організація інтелектуальної власності на відміну від інших структурних підрозділів ООН має істотні джерела фінансування, що не залежать від внесків держав-членів. Понад 90% фінансування цієї організації були отримані Міжнародним бюро у вигляді зборів від фізичних та юридичних осіб, що скористалися міжнародними системами реєстрації об'єктів інтелектуальної власності.

У бюджетному кодексі України передбачено, що бюджетні установи - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок державного бюджету чи місцевого бюджету відповідно. Розвиток країни чітко корелює з часткою валового внутрішнього продукту, яка витрачається на наукові дослідження (наукоємністю ВВП). Зростання цієї частки не тільки дозволяє нарощувати такий вплив, а й докорінно змінює функціональну роль науки в житті країни. Тому наукоємність ВВП розглядається сьогодні як одна із найважливіших характеристик інноваційності країни (рис. 1).

В Україні з 2013 р. спостерігається тенденція до зменшення фінансування науки (рис. 1). В 2013 р. цей показник становив 0,37% ВВП, а в 2015 склав 0,29% ВВП. За останнє десятиліття фінансування науки жодного разу не досягло порогового значення (1,7% ВВП).

Таке зниження витрат на науку негативно відображається на показниках інноваційної діяльності в економіці і погіршує її конкурентоспроможність. Зокрема, зниження обсягів фінансування науки зумовлено економічною кризою та нестабільною

політичною ситуацією в країні.

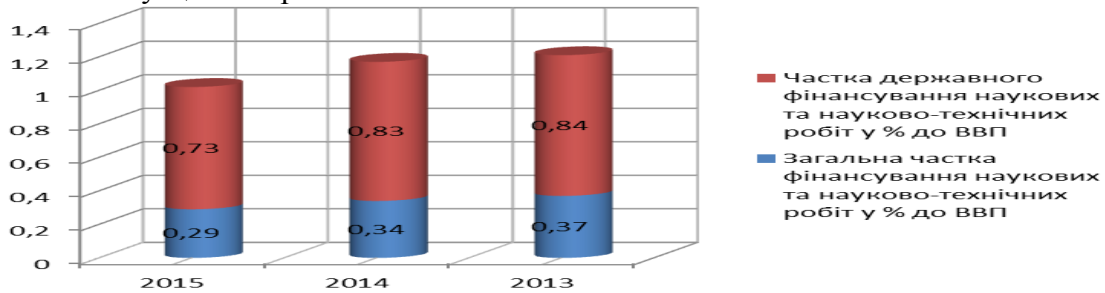

Рис. 1 Динаміка обсягу фінансування науково-технічних робіт в Україні [2]

Фінансування науково-технічної діяльності є перевагою держави, яка свідомо бере на себе зобов'язання щодо фінансування, оскільки на цьому капіталоємному і неприбутковому етапі інноваційного процесу для приватного сектору відсутні вагомі стимули інвестування власного капіталу.

Так як, більша частина даних видатків фінансується за рахунок коштів державного бюджету (рис 3).

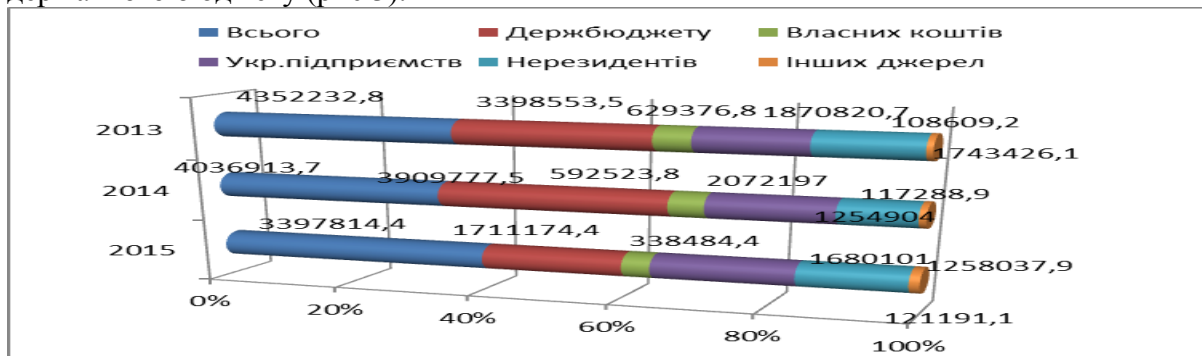

Рис. 2 Динаміка фінансування галузі науки за останні роки, млн. грн.

Для того, щоб зменшити навантаження на видаткову частину бюджету та підвищити рівень фінансування науки України перед державою стоїть завдання пошуку джерел фінансових ресурсів для покращення рівня фінансового забезпечення даної сфери. Думки економістів та вчених щодо основних таких джерел розходяться. При цьому, виділяють такі основні шляхи фінансування науки та наукових досліджень: - фінансування за рахунок державного бюджету; - фінансування з приватного сектору; - фінансування за допомогою філантропів; - використання міжнародної допомоги.

Таким чином, на даний час основними завданнями держави є: виділення пріоритетних напрямків наукових досліджень та фінансувати їх, створення сприятливих умов для залучення коштів вітчизняних господарюючих суб'єктів та іноземних партнерів, забезпечення цільового використання коштів, направлених на проведення досліджень, все це дозволить країні покращити розвиток інтелектуального бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко Т.О. Проблеми та перспективи фінансування освіти і науки в Україні в умовах економічної кризи / Т.О. Ілляшенко, І.О. Радіонова // Механізм регулювання економіки. – 2015. – № 1. – С. 223-228.
2. Даниленко С.М. Аналіз сучасного стану та ефективності фінансового забезпечення наукових досліджень та інновацій в Україні / С.М. Даниленко.
3. Широков А.І. Щодо фінансування науки в Україні НАН України / А.І. Широков // Вісник Національної академії наук України. – 2016. – № 5. – С. 43-45